

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2016/645,**22. aprill 2016,****milles käsitletakse teatavaid kaitsemeetmeid nodulaarse dermatiidi vastu Bulgaarias***(teatavaks tehtud numbri C(2016) 3261 all)**(Ainult bulgaariakeelne tekst on autentne)***(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 11. detsembri 1989. aasta direktiivi 89/662/EMÜ veterinaarkontrollide kohta ühendusesiseses kaubanduses seoses siseturu väljakujundamisega, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 9 lõiget 4,võttes arvesse nõukogu 26. juuni 1990. aasta direktiivi 90/425/EMÜ, milles käsitletakse ühendusesiseses kaubanduses teatavate elusloomade ja toodete suhtes seoses siseturu väljakujundamisega kohaldatavaid veterinaar- ja zootehnilisi kontrole, ⁽²⁾ eriti selle artikli 10 lõiget 4,võttes arvesse nõukogu 17. detsembri 1992. aasta direktiivi 92/119/EMÜ, millega seatakse sisse üldised ühenduse meetmed teatavate loomahaiguste tõrjeks ja konkreetsete meetmed seoses sigade vesikulaarhaigusega, ⁽³⁾ eriti selle artikli 14 lõiget 2,võttes arvesse nõukogu 16. detsembri 2002. aasta direktiivi 2002/99/EÜ, milles sätestatakse inimtoiduks ettenähtud loomsete saaduste tootmist, töötlemist, turustamist ja ühendusse toomist reguleerivad loomatervishoiu eeskirjad, ⁽⁴⁾ eriti selle artikli 4 lõiget 3,

ning arvestades järgmist:

- (1) Nodulaarne dermatiit on väga nakkav eelkõige viirusekandjate levitatav veiste viirushaigus, mis põhjustab tõsist kahju haigusele vastuvõtlikele loomadele ning võib kiiresti levida peamiselt haigusele vastuvõtlike elusloomade liikumise ja neilt saadud toodetega kauplemise kaudu. Nodulaarne dermatiit ei ole rahvatervise seisukohalt tähtis, kuna viirus ei kandu edasi inimestele.
- (2) Direktiivis 92/119/EMÜ on sätestatud üldised meetmed teatavate loomahaiguste, sh nodulaarse dermatiidi tõrjeks. Nende hulka kuuluvad meetmed, mida tuleb võtta põllumajanduslikus majapidamises nodulaarse dermatiidi kahtluse korral ja juhul, kui haiguse esinemine on leidnud kinnitust. Võetavad meetmed hõlmavad kaitse- ja järelevalvetsoonide kehtestamist puhangukollete ümber ning muid täiendavaid meetmeid haiguse leviku tõkestamiseks. Nende meetmetega nähakse ette ka erakorraline vaksineerimine nodulaarse dermatiidi puhkemise korral.
- (3) Direktiivi 92/119/EMÜ artikli 14 lõikega 2 nõutakse, et kui kõnealune episootia on antud piirkonnas erakordselt tõsist laadi, võtavad asjaomased liikmesriigid vastu kõik lisameetmed komiteemenetluse kohaselt.
- (4) Bulgaaria teavitas 12. aprillil 2016 komisjoni nodulaarse dermatiidi kahtlustest kahes veisefarmis, mis asuvad vastavalt Kesk-Bulgaaria lõunaosa Haskovo piirkonna Dimitrovgradi valla Vodeni ja Chernogorovo külas, ligikaudu 80 km kaugusel naaberriikide piiridest. 13. aprillil 2016 kinnitas Bulgaaria veel kahte nodulaarse

⁽¹⁾ EÜT L 395, 30.12.1989, lk 13.⁽²⁾ EÜT L 224, 18.8.1990, lk 29.⁽³⁾ EÜT L 62, 15.3.1993, lk 69.⁽⁴⁾ EÜT L 18, 23.1.2003, lk 11.

dermatiidi puhangut ja lisakahtlusi Stara Zagora piirkonna Vodenicharovo naabervallas. 15. aprillil 2016 kinnitas Bulgaaria järgmisi haiguspuhanguid Stara Zagora piirkonna Bialo Pole külas ning Haskovo piirkonna Radievo ja Marijino külas.

- (5) Bulgaaria on võtnud direktiivis 92/119/EMÜ sätestatud meetmed, eelkõige kehtestas ta puhangukollete ümber ohustatud ja järelevalvetsoonid vastavalt kõnealuse direktiivi artiklile 10. Lisaks sellele on Bulgaaria piiranud vastuvõtlike loomade liikumist kahes tabandunud piirkonnas ning ettevaatusabinõuna naabruses asuvas Burgase, Yamboli, Sliveni, Kardzhali, Plovdivi, Pazardjiki, Smoljani, Blagoevgradi, Kjustendili, Perniki, Sofia piirkonnas ning Sofia linnas. Järelevalvet tõhustatakse kogu riigi territooriumil.
- (6) Eelkõige elusveiste ja nende paljundusmaterjaliga kauplemise, teatud ulukmäletsejaliste liikumise ning teatavate veistelt pärit toodete turule laskmise kaudu tuleks tõkestada nodulaarse dermatiidi viiruse levimise riski Bulgaaria muudesse piirkondadesse ja teistesse liikmesriikidesse.
- (7) Käesolevas otsuses tuleks kasutada määratlusi, mis on sätestatud direktiivi 92/119/EMÜ artiklis 2, nõukogu direktiivi 64/432/EMÜ ⁽¹⁾ artiklis 2 ja nõukogu direktiivi 92/65/EMÜ ⁽²⁾ artiklis 2. Samuti on vaja sätestada mõned käesolevas otsuses esitatud erimääratlused.
- (8) On vaja kindlaks määrata see Bulgaaria territooriumi osa, kus veiste nodulaarset dermatiiti ei esine ja mille suhtes ei kohaldata piiranguid vastavalt nõukogu direktiivile 92/119/EMÜ ja käesolevale otsusele. Seepärast on vaja käesoleva otsuse lisas kirjeldada piirangutsooni, võttes arvesse nodulaarse dermatiidi levimise riski suurust. Kõnealuse piirangutsooni geograafiliste piiride kehtestamine peaks põhinema riskil ja lähtuda tuleks sellest, milliseid võimalikke kontakte nakatunud põllumajandusliku majapidamisega täheldatakse, vektorite võimalikust rollist ning võimalusest rakendada haigusele vastuvõtlikest liikidest loomade ja sellistelt loomadelt saadud toodete liikumise suhtes küllaldast kontrolli. Piirangutsoon peaks hõlmama kõiki ohustatud tsoone ja järelevalvetsoone, mis on kehtestatud vastavalt direktiivile 92/119/EMÜ. Bulgaaria esitatud teabe põhjal tuleks käesoleva otsuse lisas esitatud piirangutsoonina käsitada Bulgaarias kogu Haskovo ja Stara Zagora piirkonna territooriumi.
- (9) Samuti on vaja ette näha teatavad piirangud seoses haigusele vastuvõtlikest liikidest loomade ja nende paljundusmaterjali lähetamisega käesoleva otsuse lisas sätestatud piirangutsoonist, samuti piirangud seoses teatavate kõnealusest piirangutsoonist pärit loomsete saaduste ja kõrvalsaaduste turulelaskmisega.
- (10) Nodulaarse dermatiidi levimise riski tase on erinevate kaupade puhul erinev. Euroopa Toiduohutusamet (EFSA) on nodulaarse dermatiidi kohta esitatud teaduslikus arvamuses ⁽³⁾ märkinud, et elusveiste, veiste sperma ja nakatunud veistelt saadud toornahkade ja nahkade liikumine kujutab endast kokkupuute ja tagajärgede poolest suuremat riski kui muude veistelt saadud toodete (nt piim ja piimatooted, töödeldud toornahad ja nahad või värske liha, lihavalmistised ja lihatooted) liikumine, mille puhul teaduslikud või katsetel põhinevad tõendid nende rolli kohta haiguse edasikandumisel puuduvad. Seepärast tuleks käesolevas otsuses sätestatud meetmed tasakaalustada ja need peavad olema riskidega proportsionaalsed.
- (11) Käesoleva otsuse lisas sätestatud Bulgaaria piirangutsoonist pärit elusate veiste liikumine tuleks keelata nodulaarse dermatiidi leviku vältimiseks. Nodulaarset dermatiiti käsitleva EFSA teadusliku arvamuse kohaselt ja Maailma Loomatervishoiu Organisatsiooni (OIE) sõnul võivad looduslikud loomaliigid, st teatavad eksootilised ulukid mängida võimalikku rolli kõnealuse haiguse edasikandumisel, eelkõige Aafrikas, kus kõnealune haigus on endeemiline. Seepärast tuleks kohaldada teatavaid ennetavaid meetmeid ka ulukite suhtes. Kuna täpsemad eeskirjad liidu õigusaktides puuduvad, tuleks sel eesmärgil kasutada sellist liikumist puudutavaid asjakohaseid rahvusvahelisi standardeid, mis on sätestatud OIE maismaaloomade tervise koodeksis ⁽⁴⁾.
- (12) Bulgaaria on taotlenud erandi tegemist koheseks tapmiseks ette nähtud veiste lähetamise keelust põllumajanduslikest majapidamistest, mis asuvad piirangutsoonis väljaspool ohustatud ja järelevalvetsooni ning selline erand on ette nähtud OIE maismaaloomade tervise koodeksi artikliga 11.11.5; seepärast on asjakohane lubada selliste saadetiste lähetamist teatavatel tingimustel.

⁽¹⁾ Nõukogu 26. juuni 1964. aasta direktiiv 64/432/EMÜ ühendusesisest veiste ja sigadega kauplemist mõjutavate loomatervishoiu probleemide kohta (EÜT L 121, 29.7.1964, lk 1977/64).

⁽²⁾ Nõukogu 13. juuli 1992. aasta direktiiv 92/65/EMÜ, milles sätestatakse loomatervishoiu nõuded ühendusesiseseks kauplemiseks loomade, sperma, munarakkude ja embrüotega, mille suhtes ei kohaldata direktiivi 90/425/EMÜ A (I) lisas osutatud ühenduse erieeskirjades sätestatud loomatervishoiu nõudeid, ning nende impordiks ühendusse (EÜT L 268, 14.9.1992, lk 54).

⁽³⁾ EFSA Journal 2015; 13(1): 3986 [73 lk].

⁽⁴⁾ 24. väljaanne, 2015.

- (13) Samuti ei saa välistada nodulaarse dermatiidi edasikandumist veiste sperma ja embrüote kaudu. Seepärast tuleks nende kaupadega seoses näha ette teatavad kaitsemeetmed. Kuna liidu standardid puuduvad, tuleks sel eesmärgil kasutada EFSA teaduslikku arvamust nodulaarse dermatiidi kohta ja OIE maismaaloomade tervise koodeksi asjakohaseid soovitusi.
- (14) Vastavalt nodulaarset dermatiiti käsitlevale EFSA teaduslikule arvamusele on nodulaarse dermatiidi viiruse edasikandumine spermaga (nii paaritamise kui ka kunstseemendamise puhul) katseliselt tõestatud ning nodulaarse dermatiidi viirus on isoleeritud katseliselt nakatatud pullide spermast. Piirangutsoonist pärit veiste sperma kogumine ja kasutamine tuleks seega keelata.
- (15) OIE maismaaloomade tervise koodeksi artikli 4.7.14 kohaselt on nodulaarne dermatiit määratud vastavalt Rahvusvahelise Embrüote Siirdamise Ühingu käsiraamatule (Manual of the International Embryo Transfer Society) selliste 4. kategooria haiguste või haigusetektajate hulka, mille kohta on tehtud või on pooleli uuringud, mis näitavad, et veel ei ole võimalik mingeid järeldusi teha edasikandumise riski suuruse kohta või et embrüo siirdamisega kaasnev haiguse edasikandumise risk ei pruugi olla ebaoluline isegi siis, kui embrüoid käideldakse kogumise ja siirdamise vahel nõuetekohaselt kooskõlas kõnealuse käsiraamatuga. Piirangutsoonist pärit veiste embrüote kogumine ja kasutamine tuleks seega keelata.
- (16) Ei ole teaduslikke tõendeid ega katseandmeid selle kohta, et nodulaarse dermatiidi viirus kanduks edasi haigusele vastuvõtlikest liikidest loomade värskel liha, lihavalmististe ja lihatoodete kaudu. Kuigi nodulaarset dermatiiti käsitleva EFSA teadusliku arvamuse kohaselt võib viirus lihas täpsustamata perioodiks ellu jääda, välistaks liidus kehtiv keeld sööta mäletsejalistele mäletsejalistelt saadud valke võimaluse nakatuda nodulaarse dermatiidi viirusesse suu kaudu. Et vältida igasugust nodulaarse dermatiidi levimise riski, tuleks käesoleva otsuse lisas sätestatud piirangutsoonist pärit veistelt saadud liha, lihavalmistisi ja lihatooteid lubada turule lasta üksnes juhul, kui värskel liha on saadud veistelt, keda peeti põllumajanduslikus majapidamises, kus haigust ei esine ning mis paikneb piirangutsoonis väljaspool kehtestatud ohustatud ja järelevalvetsooni. Sellist liha tuleks turule lasta ainult Bulgaaria territooriumil.
- (17) Lisaks võib teatavatel tingimustel lubada lähetada väljaspool piirangutsooni peetud ja tapetud loomadelt saadud sellise värskel liha, lihavalmististe ja lihatoodete saadetsi, mis on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 853/2004⁽¹⁾ I lisa punktis 7.1, ning töödeldud magusid, põisi ja sooli, mis on määratletud määruse (EÜ) nr 853/2004 I lisa punktis 7.9, mis on läbinud ühe komisjoni otsuse 2007/777/EÜ⁽²⁾ II lisa 4. osas sätestatud töötlemisviisidest, toodetud sellisest värskest lihast ja töödeldud ettevõtetes, mis asuvad piirangutsoonis väljaspool ohustatud ja järelevalvetsooni.
- (18) Nodulaarse dermatiidi levikut võivad oluliselt soodustada loomasöödana kasutatavad ternespiim, piim ja piimatooted, eelkõige siis, kui ternespiima, piima ja piimatooted ei ole piisavalt kuumtöödeldud ega hapendatud, et inaktiveerida nodulaarse dermatiidi viirust.
- (19) EFSA teaduslikus arvamuses, milles käsitletakse loomade terviseohte loomade toitmisel kasutusvalmis piimatoodetega, mida ei ole täiendavalt töödeldud,⁽³⁾ on esitatud täpsemalt mõned meetodid, millega on võimalik vähendada nodulaarse dermatiidi levimise riski piima ja piimatoodete kaudu. Seepärast tuleks teatavatel tingimustel lubada turule lasta ja lähetada saadetsi, mis sisaldavad piirangutsoonis peetud loomadelt saadud, inimtoiduks ettenähtud piima ja piimatooted.
- (20) Komisjoni määruses (EL) nr 142/2011⁽⁴⁾ on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1069/2009⁽⁵⁾ rakenduseeskirjad, sealhulgas loomsete kõrvalsaaduste ja loomadest saadud toodete ohutu töötlemise nõuded. Nodulaarse dermatiidi leviku tõkestamiseks tuleks keelata töötlemata loomsete kõrvalsaaduste turule laskmine. Käesolevas otsuses tuleks töödeldud loomseid kõrvalsaadusi käsitada määruses (EL) nr 142/2011 sätestatud loomatervisenõuetele vastavate saadustena.
- (21) Nodulaarse dermatiidi puhangu korral on direktiivi 92/119/EMÜ artikliga 19 nähtud ette võimalus teha vaksineerimist kõnealuse haiguse vastu. Bulgaaria ei ole välistanud seda, et kasutab erakorralist vaksineerimist nodulaarse dermatiidi vastu. Risk kõnealuse haiguse levikuks vaksineeritud loomade ja sellistelt loomadelt saadud

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 853/2004, millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erieeskirjad (ELT L 139, 30.4.2004, lk 55).

⁽²⁾ Komisjoni 29. novembri 2007. aasta otsus 2007/777/EÜ, millega kehtestatakse looma- ja inimtervishoiu nõuded ning näidissertifikaadid inimtoiduks ettenähtud lihatoodete ja töödeldud magude, põite ja soolte importimiseks kolmandatest riikidest ning tunnistatakse kehtetuks otsus 2005/432/EÜ (ELT L 312, 30.11.2007, lk 49).

⁽³⁾ EFSA Journal (2006) 347, lk 1.

⁽⁴⁾ Komisjoni 25. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 142/2011, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad, ja nõukogu direktiivi 97/78/EÜ seoses teatavate selle direktiivi alusel piiril toimuvast veterinaarkontrollist vabastatud proovide ja näidistega (ELT L 54, 26.2.2011, lk 1).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1774/2002 (loomsete kõrvalsaaduste määrus) (ELT L 300, 14.11.2009, lk 1).

toodete kaudu erineb riskist, mis tuleneb vaktsineerimata loomadest ja loomadest, kes võivad haigust kanda. Seega on vajalik kehtestada vaktsineeritud veiste liikumise ja sellistelt loomadelt saadud toodete turulelaskmise tingimused.

- (22) Teaduslikud andmed nodulaarse dermatiidi kohta on puudulikud. Vaktsineeritud veised on kaitstud kõnealuse haiguse kliiniliste tunnuste eest, kuid mitte tingimata nakkuse eest ning mitte kõigil vaktsineeritud loomadel ei teki kaitsvat immuunsust. Seetõttu peaks olema lubatud saata selliseid loomi vähemalt 28 päeva pärast vaktsineerimist otse Bulgaaria territooriumil asuvasse tapamaja koheseks tapmiseks.
- (23) Seega võivad värsked liha ja sellest tehtud lihavalmistised ning lihatooted, mis on läbinud muu kui eritöötuse, kujutada endast märkimisväärset nodulaarse dermatiidi levimise riski. Seetõttu on õigustatud veiste ja haigusele vastuvõtlike uluksöraliste värsked liha ning sellest tehtud lihavalmististe ja lihatoodete turule laskmise piiramine Bulgaaria territooriumil, tingimuse et sellised kaubad märgistatakse spetsiaalse märgiga, mis ei ole ovaalne ning mida ei ole võimalik segamini ajada värsked liha tervisemärgiga, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 854/2004⁽¹⁾ I lisa I jao III peatükis, ning veiselihast koosnevate või veiseliha sisaldavate lihavalmististe ja lihatoodete identifitseerimismärgiga, mis on sätestatud määruse (EÜ) nr 853/2004 II lisa I jaos.
- (24) Lihatoodete eritöötlus hermeetiliselt suletud mahutites F_0 väärtuseni kolm või üle selle ning nõukogu direktiivi 2003/85/EÜ⁽²⁾ IX lisa A osa punktides 1.1–1.5 kirjeldatud piima ja piimatoodete töötlus on piisav nodulaarse dermatiidi viiruse inaktiveerimiseks kõnealustes inimtoiduks ettenähtud toodetes ning seega tuleks lubada selliseid lihatooteid ning piima ja piimatooeteid kogu Bulgaaria territooriumil ja teistes liikmesriikides turule lasta ning kolmandatesse riikidesse lähetada.
- (25) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

Käesolevas otsuses sätestatakse kaitsemeetmed seoses nodulaarse dermatiidi puhanguga Bulgaarias ja asjaomaste liikmesriikide poolt täiendavate meetmete võtmine vastavalt direktiivile 92/119/EMÜ.

Artikkel 2

Mõisted

Käesoleva otsuse kohaldamisel kasutatakse mõisteid, mis on sätestatud vastavalt direktiivi 64/432/EMÜ artiklis 2, direktiivi 92/65/EMÜ artiklis 2 ja direktiivi 92/119/EMÜ artiklis 2.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 854/2004, millega kehtestatakse erieeskirjad inimtoiduks ettenähtud loomsete saaduste ametlikuks kontrollimiseks (ELT L 139, 30.4.2004, lk 206).

⁽²⁾ Nõukogu 29. septembri 2003. aasta direktiiv 2003/85/EÜ ühenduse meetmete kohta suu- ja sõrataudi tõrjeks, millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 85/511/EMÜ ja otsused 89/531/EMÜ ja 91/665/EMÜ ning muudetakse direktiivi 92/46/EMÜ (ELT L 306, 22.11.2003, lk 1).

Lisaks kohaldatakse järgmisi mõisteid:

- a) „veis“ – liikidesse *Bos taurus*, *Bos indicus*, *Bison bison* ja *Bubalus bubalis* kuuluvad sõralised;
- b) „piirangutsoon“ – käesoleva otsuse lisas esitatud osa liikmesriigi territooriumist, mis hõlmab ala, kus kinnitati nodulaarse dermatiidi esinemine, ning direktiivi 92/119/EMÜ artikli 10 kohaselt kehtestatud ohustatud tsoonid ja järelevalvetsoonid;
- c) „tehistingimustes peetav ulukmäletsejaline“ – sõraliste seltsi *Artiodactyla* mäletsejaliste alamseltsi *Ruminantia* kuuluv loom, kelle fenotüüpi ei ole inimeste tehtud valik oluliselt mõjutanud, kuid kes elab inimese otsese järelevalve või kontrolli all, sealhulgas loomaaialoomad;
- d) „ulukmäletsejaline“ – sõraliste seltsi *Artiodactyla* mäletsejaliste alamseltsi *Ruminantia* kuuluv loom, kelle fenotüüp on inimeste tehtud valikust mõjutamata ning kes elab inimese otsesest järelevalvest või kontrollist sõltumatult;
- e) „lihatooted“ – määruse (EÜ) nr 853/2004 I lisa punktis 7.1 määratletud lihast tooted ning määruse (EÜ) nr 853/2004 I lisa punktis 7.9 määratletud töödeldud maod, pöied ja sooled, mis on läbinud ühe otsuse 2007/777/EÜ II lisa 4. osas sätestatud töötlemisviisidest.

Artikkel 3

Teatavate loomade ja nende sperma ja embrüote liikumise ja väljaviimise keeld ning teatavate loomsete saaduste ja loomsete kõrvalsaaduste turule laskmise keeld

1. Bulgaaria keelab piirangutsoonist teistesse Bulgaaria osadesse, teistesse liikmesriikidesse ja kolmandatesse riikidesse järgmiste kaupade saatmise:
  - a) veised ja tehistingimustes peetavad ulukmäletsejalised;
  - b) veiste sperma, munarakud ja embrüod.
2. Bulgaaria keelab väljaspool piirangutsooni turule lasta ning saata teistesse liikmesriikidesse ja kolmandatesse riikidesse järgmisi kaupu, mis on saadud piirangutsoonis peetud või kütitud veistelt ja ulukmäletsejalistelt:
  - a) värske liha ning sellisest värskest lihast toodetud lihavalmistised ja -tooted;
  - b) veistelt saadud ternespiim, piim ja piimatooted;
  - c) muud kui määruse (EL) nr 142/2011 I lisa punktides 28 ja 29 määratletud värsked toornahad ja nahad;
  - d) töötlemata loomsed kõrvalsaadused, välja arvatud juhul, kui kõnealused saadused on määratud ja suunatud pädeva asutuse ametliku järelevalve all kõrvaldamiseks või töötlemiseks määruse (EÜ) nr 1069/2009 alusel tunnustatud käitises Bulgaaria territooriumil.

Artikkel 4

Erand veiste ja tehistingimustes peetavate ulukmäletsejaliste lähetamise keelust otse tapamajja viimiseks ning sellistelt loomadelt saadud värske liha, lihavalmististe ja lihatoodete lähetamiseks

1. Erandina artikli 3 lõike 1 punktis a sätestatud keelust võib pädev asutus lubada veiste ja tehistingimustes peetavate ulukmäletsejaliste lähetamist piirangutsoonis asuvas põllumajanduslikust majapidamisest Bulgaaria teistes piirkondades asuvasse tapamajja, tingimusel et:
  - a) loomad on sünnist saadik või viimase 28 päeva jooksul viibinud põllumajanduslikus majapidamises, kus ei ole selle ajavahemiku jooksul ametlikult teatatud nodulaarse dermatiidi esinemise juhtumist;

- b) loomad on pealeaadimisel kliiniliselt kontrollitud ja neil ei esine nodulaarse dermatiidi kliinilisi tunnuseid;
- c) loomad veetakse kohesele tapmisele otse, ilma peatuseta või maha laadimata;
- d) tapamaja selleks otstarbeks on määratud pädeva asutuse poolt;
- e) lähetav pädev asutus peab eelnevalt teavitama tapamaja pädevat asutust loomade lähetamise kavatsusest ning viimane teavitab lähetanud pädevat asutust loomade saabumisest;
- f) tapamaja saabumisel hoitakse ja tapetakse loomad teistest loomadest eraldi vähem kui 36-tunnise ajavahemiku jooksul;
- g) loomad, keda kavatakse vedada:
- i) ei ole vaksineeritud nodulaarse dermatiidi vastu ja neid on peetud põllumajanduslikus majapidamises,
- kus ei ole tehtud vaksineerimist ja mis asub väljaspool ohustatud tsooni ja järelevalvetsooni või
  - kus on tehtud vaksineerimine ja mis asub väljaspool ohustatud tsooni ja järelevalvetsooni ning möödunud on vähemalt seitsmepäevane ooteaeg pärast vaksineerimist karjas või
  - mis asub edasiste haigusjuhtumite puhkemise tõttu kauemaks kui 30 päevaks kehtestatud järelevalvetsoonis, nagu on osutatud direktiivi 92/119/EMÜ artiklis 13, või
- ii) on vaksineeritud nodulaarse dermatiidi vastu vähemalt 28 päeva enne liikumise kuupäeva ja on pärit põllumajanduslikust majapidamisest, kus kõik haigusele vastuvõtlikud loomad on vaksineeritud vähemalt 28 päeva enne kavandatud liikumise kuupäeva.
2. Kooskõlas lõikega 1 võib veiste ja tehistingimustes peetavate ulukmätsejaliste lähetamine toimuda ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:
- a) transpordivahend puhastatakse ja desinfitseeritakse nõuetekohaselt enne ja pärast selliste loomade pealeaadimist vastavalt artiklile 9;
- b) enne vedu ja veo ajal kaitsakse loomi vektorputukate rünnakute eest.
3. Pädev asutus tagab, et käesoleva artikli lõikes 1 osutatud loomadelt saadud värske liha, lihavalmistised ja -tooted lastakse turule vastavalt artiklites 5 ja 6 sätestatud nõuetele.

Artikkel 5

Erand veistelt ja ulukmätsejalistelt saadud värske liha ja lihavalmististe turule laskmise keelust

1. Erandina artikli 3 lõike 2 punktides a ja c sätestatud keeldudest võib pädev asutus lubada Bulgaarias väljaspool piirangutsooni turule lasta värsket liha (v.a muu rups kui maks) ning sellest toodetud lihavalmistisi, samuti värsked toornahku ja nahku, mis on saadud veistelt ja ulukmätsejalistelt:
- a) keda peeti piirangutsoonis asuvas põllumajanduslikus majapidamises, mille suhtes ei olnud kehtestatud direktiivi 92/119/EMÜ kohaseid piiranguid, või
- b) kes tapeti või kütiti enne 13. aprilli 2016 või
- c) kellele on osutatud artikli 4 lõikes 1.
2. Pädev asutus lubab lähetada teistesse liikmesriikidesse või kolmandatesse riikidesse värsket liha, mis on saadud veistelt, keda peeti ja kes tapeti väljaspool piirangutsooni ning sellisest värskest lihast toodetud lihavalmististe saadetisi üksnes tingimusel, et selline liha ja sellised lihavalmistised on toodetud, ladustatud ja käideldud, ilma et need oleks

kokku puutunud liha ja lihavalmististega, mida ei ole artikli 3 lõike 2 punkt a kohaselt lubatud lähetada teistesse liikmesriikidesse, ning teistesse liikmesriikidesse lähetamiseks ettenähtud saadetistega on kaasas ametlik terviseohutuse sertifikaat vastavalt komisjoni määruse (EÜ) nr 599/2004⁽¹⁾ lisas esitatud näidisele, mille II osasse on lisatud järgmine kinnitus:

„Värske liha või lihavalmistised, mis vastavad komisjoni 22. aprilli 2016. aasta rakendusotsuse (EL) 2016/645 (milles käsitletakse teatavaid kaitsemeetmeid nodulaarse dermatiidi vastu Bulgaarias) nõuetele.“

Artikkel 6

Erand veistelt ja ulukmäletsejalistelt saadud lihast koosnevate või sellist liha sisaldavate lihatoodete turule laskmise keelust

1. Erandina artikli 3 lõike 2 punktis a sätestatud keelust võib pädev asutus lubada turule lasta lihatooteid, mis on toodetud piirangutsoonis selliste veiste ja ulukmäletsejaliste värskest lihast:

- a) keda peeti piirangutsoonis asuvas põllumajanduslikus majapidamises, mille suhtes ei olnud kehtestatud direktiivi 92/119/EMÜ kohaseid piiranguid;
- b) kes tapeti või kütiti enne 13. aprilli 2016 või
- c) kellele on osutatud artikli 4 lõikes 1 või
- d) keda peeti ja kes tapeti väljaspool piirangutsooni.

2. Pädev asutus lubab üksnes Bulgaaria territooriumil turule lasta lõikes 1 osutatud lihatooteid, mis vastavad kõnealuse lõike punktides a, b või c sätestatud nõuetele, tingimusel et kõnealused lihatooted on läbinud muu kui eritöötuse, mis tagab, et lihatoote lõikepinnal ei ole enam näha värske liha tunnuseid.

Pädev asutus tagab, et esimeses lõigus osutatud tooteid ei lähetata teistesse liikmesriikidesse või kolmandatesse riikidesse.

3. Pädev asutus lubab lähetada teistesse liikmesriikidesse või kolmandatesse riikidesse lõike 1 punktides a, b ja c osutatud loomadelt saadud värskest lihast toodetud lihatoodete saadetisi üksnes tingimusel, et lihatooted on läbinud otsuse 2007/777/EÜ II lisa 4. osa punktis B sätestatud eritöötuse hermeetiliselt suletud mahutis kuni F_0 väärtuseni kolm või üle selle, ning teistesse liikmesriikidesse lähetatavate saadetistega on kaasas ametlik terviseohutuse sertifikaat vastavalt komisjoni määruse (EÜ) nr 599/2004 lisas esitatud näidisele, mille II osasse on lisatud järgmine kinnitus:

„Lihatooted, mis vastavad komisjoni 22. aprilli 2016. aasta rakendusotsuse (EL) 2016/645 (milles käsitletakse teatavaid kaitsemeetmeid nodulaarse dermatiidi vastu Bulgaarias) nõuetele.“

4. Pädev asutus lubab lähetada teistesse liikmesriikidesse või kolmandatesse riikidesse lõike 1 punktis d osutatud loomadelt saadud värskest lihast valmistatud lihatoodete saadetisi üksnes tingimusel, et lihatooted on vähemalt läbinud otsuse 2007/777/EÜ II lisa 4. osa punktis A sätestatud muu kui eritöötuse, millega tagatakse, et lihatoodete lõikepinnal ei ole enam näha värske liha tunnuseid, ning teistesse liikmesriikidesse lähetatavate saadetistega on kaasas määruse (EÜ) nr 599/2004 lisas esitatud ametlik terviseohutuse sertifikaat, mille II osasse on lisatud järgmine kinnitus:

„Lihatooted, mis vastavad komisjoni 22. aprilli 2016. aasta rakendusotsuse (EL) 2016/645 (milles käsitletakse teatavaid kaitsemeetmeid nodulaarse dermatiidi vastu Bulgaarias) nõuetele.“

⁽¹⁾ Komisjoni 30. märtsi 2004. aasta määrus (EÜ) nr 599/2004 loomade ja loomsete saaduste ühendusesisese kaubandusega seotud ühtlustatud näidissertifikaadi ja kontrollakti vastuvõtmise kohta (ELTL 94, 31.3.2004, lk 44).

*Artikkel 7***Erand piima ja piimatoodete lähetamise ja turulelaskmise keelust**

1. Erandina artikli 3 lõike 2 punktis b sätestatud keelust võib pädev asutus lubada turule lasta piirangutsoonis asuvas põllumajanduslikus majapidamises peetavatel veistel saadud inimtoiduks ettenähtud piima ja sellest valmistatud piimatooted tingimusel, et kõnealune piim ja piimatooted on läbinud direktiivi 2003/85/EÜ IX lisa A osa punktides 1.1–1.5 kirjeldatud töötluste.

2. Pädev asutus lubab lähetada teistesse liikmesriikidesse või kolmandatesse riikidesse piirangutsoonis asuvas põllumajanduslikus majapidamises peetavatel veistel saadud piima ja sellest piimast toodetud piimatoodete saadetisi üksnes tingimusel, et piim ja piimatooted on ette nähtud inimtoiduks, on läbinud käesoleva artikli lõikes 1 osutatud töötluste ning teistesse liikmesriikidesse lähetatavate saadetistega on kaasas määruse (EÜ) nr 599/2004 lisas sätestatud ametlik terviseohutuse sertifikaat, mille II osasse on lisatud järgmine kinnitus:

„Piim või piimatooted, mis vastavad komisjoni 22. aprilli 2016. aasta rakendusotsuse (EL) 2016/645 (milles käsitletakse teatavaid kaitsemeetmeid nodulaarse dermatiidi vastu Bulgaarias) nõuetele.“

*Artikkel 8***Artikli 5 lõikes 1 osutatud värsket liha, lihavalmististe ja lihatoodete ning artikli 6 lõikes 2 osutatud lihatoodete spetsiaalne tervisemärk**

Bulgaaria tagab, et artikli 5 lõikes 1 osutatud värsket liha ja lihavalmistised ning artikli 6 lõikes 2 osutatud lihatooted märgitakse spetsiaalse tervisemärgi või identifitseerimismärgiga, mis ei ole ovaalne ning mida ei tohi segamini ajada järgmistest märkidest:

- a) värsket liha tervisemärgiga, mis on sätestatud määruse (EÜ) nr 854/2004 I lisa I jao III peatükis;
- b) veiselihast koosnevate või seda sisaldavate lihavalmististe ja -toodete identifitseerimismärk, mis on sätestatud määruse (EÜ) nr 853/2004 II lisa I jaos.

*Artikkel 9***Nõuded transpordivahenditele – puhastamine ja desinfitseerimine**

1. Pädev asutus tagab, et kõigi sõidukite puhul, mis on piirangutsoonis kokku puutunud haigusele vastuvõtlikest liikidest loomadega ja mis kavatsevad sellest tsoonist lahkuda, esitab sõiduki käitaja või juht tõendi selle kohta, et kõnealune sõiduk on pärast viimast kokkupuudet kõnealuste loomadega puhastatud ja desinfitseeritud viisil, mis inaktiveerib veiste nodulaarse dermatiidi viiruse.

2. Pädev asutus täpsustab, millise teabe loomaveoki käitaja/juht peab esitama, tõendamaks, et nõutud puhastamine ja desinfitseerimine on tehtud.

*Artikkel 10***Teabenõuded**

Bulgaaria teavitab komisjoni ja teisi liikmesriike alalises taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee raames nodulaarse dermatiidi järelevalve tulemustest piirangutsoonis.

*Artikkel 11***Kohaldamine**

Käesolevat otsust kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2016.

Artikkel 12

Käesolev otsus on adresseeritud Bulgaaria Vabariigile.

Brüssel, 22. aprill 2016

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Vytenis ANDRIUKAITIS

LISA

ARTIKLI 2 TEISE LÕIGU PUNKTIS b OSUTATUD PIIRANGUTSOON

Järgmised piirkonnad Bulgaarias:

- Haskovo piirkond
  - Stara Zagora piirkond
-